

Білоцерківський національний аграрний університет

Економічний факультет

Кафедра економіки та економічної теорії

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА»</p> <p style="text-align: center;">Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність - 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма – «Менеджмент»</p>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача	<p>Юхименко Петро Іванович Посада: професор кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: p0504684000@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій</p>
Опис дисципліни	<p>Конкурентоспроможність аграрного підприємства – це розуміння чинників конкурентоспроможності підприємства у сучасному конкурентному середовищі. Даний курс розкриває теоретичні аспекти дослідження сутності конкурентоспроможності; технологію досягнення ефективності підприємницької діяльності; договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки в підприємстві; відповідальність у сфері підприємництва; підприємницький успіх і культуру бізнесу; застосування комплексу маркетингу у підприємницькій діяльності; комерційне підприємництво у аграрній сфері; основи бізнес-плану у підприємницькій діяльності; фінансову діяльність підприємства і фінансове обслуговування бізнесу.</p>

<p>Передумови для вивчення дисципліни</p>	<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Конкурентоспроможність аграрного підприємства» продовжує цикл дисциплін з економіки: концептуально та змістовно вона пов'язана майже з усіма дисциплінами економічного циклу. Дисципліна «Конкурентоспроможність аграрного підприємства» передбачає знання основ економічної теорії, мікро- та макроекономіки, історії економіки та економічної думки. Основні ідеї і положення цих дисциплін критично переосмислюються і відображаються в системі понять і категорій при розкритті чинників конкурентоспроможності підприємства.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Мета дисципліни «Конкурентоспроможність аграрного підприємства» – отримання майбутніми фахівцями базових знань із питань конкурентоспроможності підприємства, сутності і принципів нового конкурентного середовища, основних чинників конкурентоспроможності підприємства, а також практичних умінь і навичок щодо механізму організації забезпечення конкурентоспроможності продукції підприємства, оволодіння методикою аналізу ринку продукції, ризиків, що супроводжують його, шляхів їх уникнення.</p>
<p>Формат дисципліни</p>	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна форма навчання тощо) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Володіти навичками пошуку та критичного аналізу щодо формування джерел первинної та вторинної інформації при створенні інформаційного забезпечення реалізації програм забезпечення конкурентоспроможності підприємства; 1.2. Знати та вміти практично враховувати принципи сталого розвитку та попит ринку в організації діяльності підприємства; 1.3. Вміти ідентифікувати взаємозв'язки та взаємозалежності у розвитку підприємницької діяльності, визначати розриви та диспропорції; <p>ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Вміти оцінити вплив галузевих особливостей на форми здійснення та об'єкти підприємницької діяльності; 4.2. Вміти визначити величину ризиків для підприємства, що виникають у процесі організації виробництва; 4.3. Вміти здійснювати економічний аналіз проектів розвитку конкурентоспроможного підприємства; 4.4. Мати навички ідентифікації взаємозв'язків та взаємовпливу екологічних, соціальних та економічних чинників та визначення їх впливу на забезпечення ефективного виробництва; 4.5. Розуміти зміст економічних механізмів державного регулювання в процесі реалізації програм сталого розвитку та знати основні інструменти впливу на економічну діяльність;

	<p>ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах:</p> <p>5.1. Знати теоретичні та практичні аспекти діагностики конкурентної позиції підприємства на ринку;</p> <p>5.2. Знати ключові методи та підходи до планування та формування конкурентних переваг підприємства;</p> <p>5.3. Знати принципи формування конкурентоспроможності продукції;</p> <p>5.4. Знати послідовність етапів створення на підприємстві системи менеджменту якості і забезпечення її ефективного функціонування;</p> <p>5.5. Знати основні конкурентні переваги та способи їхнього досягнення конкретним підприємством залежно від ситуації, що складається;</p> <p>5.6. Знати базові різновиди конкурентних стратегій, основні типи ринків та відповідні їм ефективні стратегії конкуренції;</p> <p>5.7. Знати загальні та специфічні чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства;</p> <p>5.8. Знати сутність загальної концепції управління людським капіталом для забезпечення конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність:</p> <p>6.1. Мати навички критичного аналізу та уміти з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях, узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих із різних джерел знань;</p> <p>6.2. Здатність та вміння визначати нові ринкові можливості та формувати на цій основі нові бізнес-ідеї розвитку підприємництва;</p> <p>6.3. Вміння формувати і використовувати комунікативні та загальні інформаційні потоки на засадах узгодженості внутрішніх і зовнішніх змінних організації виробничої та управлінської діяльності;</p> <p>6.4. Здатність на основі окреслених виробничих завдань оцінювати економічні та соціальні умови при здійсненні виробничої та управлінської діяльності.</p> <p>6.5. Мати знання щодо організації та практичного впровадження результатів дослідницько-інноваційної діяльності у сфері виробничої та управлінської діяльності.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи конкурентоспроможності аграрного підприємства</i></p> <p>1.1. Теоретичні концепти конкурентоспроможності.</p> <p>1.2. Державне регулювання конкуренції.</p> <p>1.3. Діагностика конкурентного середовища підприємства.</p> <p>1.4. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Практика оцінки рівня конкурентоспроможності аграрного підприємства</i></p>

	<p>2.1. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства.</p> <p>2.2. Управління конкурентоспроможністю підприємства.</p> <p>2.3. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності.</p> <p>2.6. Менеджмент якості як фундамент забезпечення конкурентоспроможності підприємства.</p>																																												
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, сутності сучасного конкурентного середовища, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).</p> <p>Під час практичних занять використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проектної роботи.</p> <p>При написанні індивідуально-дослідної роботи а також при виконанні самостійної роботи використовується евристичний дослідницький метод.</p>																																												
<p>Види контролю та критерії оцінювання</p>	<p>Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (розрахункових, ситуаційних, командних проектів, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального науково-дослідного завдання. Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»</p> <table border="1" data-bbox="571 1216 1437 1364"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>40</td> <td>10</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="571 1420 1437 1771"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="4">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td>Добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>F</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал																																							
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100																																							
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																											
		іспит	залік																																										
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																										
82–89	B	Добре																																											
75–81	C	Задовільно																																											
64–74	D																																												
60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																											
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																											
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																											

<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи магістрантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістранта (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету https://cutt.ly/JErOhCw.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що магістранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Магістранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: магістранти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкурентоспроможність підприємства: підручник / П. І. Юхименко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А.С. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 330 с. 2. Конкурентоспроможність аграрного підприємства: навч. посібник / П. І. Юхименко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А. С. Біла Церква: БНАУ, 2018. 248 с. 3. Yermakov, O. Yu. and Sudomyr, M. R. (2019), Orhanizatsijno-ekonomichnyj mekhanizm zrostannia konkurentostijkosti sil'skohos podars'kykh pidpriemst [Organizational and economic mechanism of growth of competitive resistance of agricultural enterprises], СВ "Komprint", Kyiv, Ukraine. 180 с. 4. Судомир М. Р. Організаційно-економічний механізм зростання конкурентостійкості сільськогосподарських підприємств: дис.... канд. економ. наук: 08.00.04. 2017. URL: http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/6136. 5. Солнцев С. О. Управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах марочної та немарочної конкуренції: монографія. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2017. 204 с. 6. Хаустова В. Є., Колодяжна Т. В. Вплив процесів злиттів і поглинань на конкурентоспроможність економіки в умовах глобалізації: монографія. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2019. 416 с. 7. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. / І. А. Дмитрієв, І. М. Кирчата, О. М. Шершенюк. Х.: ФОП Бровін О. В., 2020. 340 с.